

POSEBNA IZDAJA

NC
naš čas

PREDLOG ODLOKA

**o javnem redu in miru
ter komunalni ureditvi**

PREDLOG ODLOKA

**o urejanju, vzdrževanju in varstvu
zelenih površin v občini Velenje**

SKLEP

**o razgrnitvi dopolnitve
zazidave na Griču v Velenju**

OSNUTEK

**družbenega dogovora o družbeni
samozaščiti v občini Velenje**

Izvršni svet Skupščine občine Velenje je na 77. seji, ki je bila 13. januarja letos, obravnaval več pomembnih osnutkov odlokov. Med drugim je obravnaval tudi odlok o javnem redu in miru ter komunalni ureditvi ter odlok o urejanju in vzdrževanju in varstvu zelenih površin v Velenju. Izvršni svet je mnenja, da sta oba odloka, ki jih bo kot predloga posredoval za prvo zasedanje vseh treh zborov skupščine občine Velenje, pomembna za občane. Zato je sklenil, da oba odloka objavimo v posebni prilogi Našega časa.

Občani naj svoje pripombe na predlog odloka o javnem redu in miru ter komunalni ureditvi in na predlog odloka o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v občini Velenje posredujejo svojim delegacijam ali delegatom, lahko jih pa tudi pošljejo na izvršni svet skupščine občine Velenje.

Predlog obeh odlokov je naslednji:

Skupščina občine Velenje je na podlagi 3. in 8. člena zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 7/73) in 170. člena statuta občine Velenje (Uradni

vestnik občine Velenje št. 2/74) na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne ..... sprejela

PREDLOG ODLOKA

o javnem redu in miru ter komunalni ureditvi

I.

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se želi zagotoviti javni red in mir ter urejenost krajev in naselij, zato občani in obiskovalci občine Velenje ne smejo s svojim ravnanjem motiti dela, razvedrila in počitka drugih ter ogroziti zdravje in čistočo okolja in družbenega ali zasebnega premoženja. Spoštovati morajo družbeno disciplino in javno moralo ter skrbeti za varnost ljudi in premoženja ter za privlačen videz krajev in naselij.

Starši, skrbniki in rejniki in tisti, ki jim je zaupano varstvo, oskrba in vzgoja mladoletnikov ter oseb pod skrbništvom, odgovarjajo za njihova dejanja, če so zanemarili vzgojo ali potrebno nadzorstvo.

Predšolske otroke je prepovedano puščati brez nadzorstva na prometnih cestah ali drugih nevarnih krajih.

2. člen

Za vzdrževanje reda in miru na javnih prireditvah je odgovoren prireditelj, za vzdrževanje reda in miru v gostilnah in drugih javnih lokalih pa odgovorna oseba gostinske ali druge organizacije oz. lastnik lokala.

Oseba, ki odgovarja za vzdrževanje reda in miru po prejšnjem odstavku tega člena, je dolžna ukreniti vse potrebno, da se odstranijo osebe, ki ogrožajo red in mir, vzbujajo zgražanje, smešijo in žalijo oz. nadlegujejo občane. Odgovorna oseba je dolžna skrbeti tudi, da se prireditve zaključijo oz. lokal zapre ob času, ki je določen s predpisi ali s posebnim dovoljenjem.

Na javnih shodih, prireditvah in javnih lokalih in na podobnih mestih je prepovedano nositi predmete, s katerimi se lahko prizadene, telesna poškodba. Nošenje takšnih predmetov se v navedenih primerih šteje za nošenje hladnega orožja.

3. člen

Prireditve in zabavni sporedi, ki trajajo preko rednega obratovalnega časa gostinskih lokalov, se morajo vršiti v zaprtih prostorih tako, da se ne moti nočni mir in počitek drugih občanov, razen v primerih, ko ima prireditelj dovoljenje.

4. člen

Otroci, ki še niso dopolnili 15 let, se brez nadzorstva staršev ali drugih odraslih oseb ne smejo zadrževati na javnih mestih v poletnem času po 21. uri, v zimskem času pa po 19. uri. Kot poletni čas se po tem odloku šteje čas od 3. aprila do 30. septembra.

5. člen

Mladoletniki do dovršenega 16. leta ne smejo obiskovati gostiln in drugih javnih lokalov, javnih plesov, veselic in kinematografskih prireditev, ki so za mladino prepovedane ali neprimerne, ter drugih prireditev, kjer se točijo alkoholne pijače.

V spremstvu staršev ali skrbnikov lahko obiskujejo lokale in prireditve iz prejšnjega odstavka, ki niso prepovedane za mladino.

Organizacije, ki predvajajo filme morajo v reklamne gradivo označiti, kateri filmi so za mladino neprimerni.

6. člen

Prepovedano je točiti alkoholne pijače otrokom in mlajšim mladoletnikom.

7. člen

Nosilci stanovanjske pravice in njihovi obiskovalci so dolžni paziti na red in snago v stanovanjski stavbi in njeni bližnji pripadajoči okolici ter se vesti tako, da ne motijo stanovalcev iz bližnje okolice.

8. člen

Prepovedano je nakladati, prevažati in razkladati živino, meso, mesne izdelke, kruh in pecivo ter druge prehrabne proizvode na način, ki ni v skladu s pravili higiene.

Meso in mesni izdelki se smejo prevažati samo v čistih, s pločevino obloženih vozilih, ki morajo biti zaprta in imajo vgrajene hladilne naprave. V lokalnem prometu je dovoljeno prevažati meso in mesne izdelke tudi na odprtih vozilih, vendar morajo biti meso in mesni izdelki v zaprtih s pločevino obloženih zabojih. Živino se sme prevažati samo v za to prilagojenih vozilih.

Kruh in pecivo se smeta prevažati samo v zaprtih in čistih vozilih, ki se ne smejo uporabljati za prevoz drugih predmetov. Kruh in pecivo se smeta prevažati samo v čistih in nepoškodovanih embalažah. Kruh se sme dovažati v poslovne prostore v takšnih količinah, kot jih lahko sprejme prodajni prostor.

9. člen

Smeti in odpadki se odlagajo v urejena smetišča in gnojne jame ali v za to pripravljene posode. Smetišče, gnojne jame in posode morajo biti urejene tako, da se iz njih ne širi smrad in da ne kazijo zunanega videza naselja.

Lastniki in upravljalci javnih lokalov so dolžni pred lokalom namestiti primerne posode za odlaganje smeti in odpadkov, če se v lokalu opravlja dejavnost, ki povzroča odmetavanje smeti oziroma odpadkov.

V strnjениh naseljih občine Velenje se sme odvažati smeti in odpadke le na prostore, ki jih v ta namen v soglasju z občinsko sanitarno inšpekcijo in SIKS določi občinski upravni organ, pristojen za komunalne zadeve.

V krajih, kjer v skladu z občinskim odlokom o odvažanju smeti in odpadkov opravlja odvažanje le-teh pooblaščen organizacija, se smeti in odpadki odlagajo samo v za to pripravljene posode. Smetišče in gnojne jame lahko imajo samo prebivalci, katerim je priznan status kmeta izključno s kmetijstvom. Smeti in odpadke, ki jih ne morejo sami uničiti, so dolžni odlagati v za to določene posode, katere odvažata pooblaščen organizacija. Prepovedano je odlagati smeti in odpadke izven za to določenega prostora. Kdor to stori, jih je po nalogu sanitarne inšpekcije dolžan do postavljenega roka odstraniti na določeno smetišče. Če tega ne stori, lahko sanitarna inšpekcija odredi, da to delo opravi delovna organizacija ali kdorkoli. V takem primeru je storilec dolžan plačati stroške nakladanja in odvoza smeti in odpadkov ter ureditev kraja, kjer so bile smeti in odpadki odloženi. Nihče ne sme sežigati ali zakopavati smeti in odpadke; to lahko storijo le pooblaščen organizacije.

10. člen

Gospodarska organizacija in zasebnik, ki gradi oziroma je izvajalec gradbenih del na področju občine Velenje, sta pred pričetkom dela in med gradnjo objekta dolžna:

1. za vse prekope preko javnih komunikacij si mora izvajalec del pridobiti soglasje,
2. ograditi gradbišče s primernimi panoji, z označbo gospodarske organizacije,
3. urediti deponije materialov samo v območju ograjenega gradbišča,
4. vse dovozne poti do gradbišča in na gradbišču posipati z gramozom in primerno utrditi,
5. vzdrževati red in snago na gradbišču,
6. primerno zavarovati vse prekope preko javnih komunikacij in takoj po končanem delu spraviti v prvotno stanje,
7. pri odvozu in dovozu materiala so izvajalci del in odgovorne osebe dolžne poskrbeti, da so vozila v takšnem stanju, da ne onesnažijo asfaltiranih cest in pločnikov. Če se pločniki ali cestišča onesnažijo, jih mora izvajalec takoj očistiti, da ni ogrožena varnost prometa. Če tega ne stori, komunalna ali cestna inšpekcija odredi, da to delo opravi druga delovna organizacija. Stroške, ki s tem v zvezi nastanejo, je dolžan plačati storilec takoj po prejemu računa.

Sredstva, ki so potrebna za takojšnjo intervencijo zagotovi SIKS.

Za individualne graditelje veljajo vsa določila navedenega člena, razen točke 2.

8. Kopijo soglasja iz prvega odstavka je komunalna organizacija dolžna poslati občinski komunalni inšpekciji.

11. člen

Lastniki oz. upravljalci zgradb morajo zgradbe vzdrževati v primernem stanju, tako da zgradbe ne kvarijo zunanje videza kraja.

Lastniki oz. upravljalci stanovanjskih in drugih stavb v strnjenih naseljih morajo skrbeti za ureditev okolja v skladu z navodili občinskega upravnega organa, pristojnega za komunalne zadeve.

Lastniki in upravljalci dvorišč, vrtov in ostalih zemljišč ter ograj in živih mej v strnjenih naseljih morajo skrbeti, da so taka zemljišča očiščena in urejena oz. da so ograje in žive meje primerno vzdrževane. Ograjo ob javnih poteh je prepovedano opremljati z bodečo žico. Žive meje, okrasno drevje in grmičevje ne smejo povzročati napreglednosti križišč ali cestnih odsekov. Okrasni kamni, ograje in podobno morajo biti oddaljeni od roba cestišča najmanj 12 m. Žive meje, okrasno drevje in grmičevje ne smejo povzročati napreglednosti križišč ali cestnih odsekov, zato morajo biti oddaljeni od roba cestišča najmanj 50 cm in ne smejo presegati višine 70 cm.

Kanalizacijske naprave in odtoki odplak in meteornih voda morajo biti urejeni tako, da se ne stekajo na cesto in druge javne površine ali zasmrajujejo okolico. Dvorišča in dovozne poti morajo biti urejene in ne smejo kvariti lepega videza kraja.

12. člen

Uporabniki izložbenih oken so dolžni skrbeti, da so izložbena okna čista ter estetsko in primerno urejena.

Vse organizacije združenega dela, temeljne organizacije združenega dela ter druge organizacije in organi, obrtne delavnice samostojnih obrtnikov in gostišča, morajo imeti na stavbi, v kateri poslujejo, na primerni tabli označeno firmo.

Napisne table in ostali reklamni napisi morajo biti estetsko in okolju primerno urejeni. Pristojni občinski upravni organ lahko odredi, da mora lastnik napisno tablo ali reklamni napis odstraniti oz. nadomestiti z drugim, če napis ali tabla nista primerna in kvarita izgled okolice ali nista varno postavljena.

13. člen

Lastniki in upravljalci lokalov so dolžni pred lokalom namestiti potrebna stojala za kolesa ali na drug način omogočiti shranjevanje koles, tako da to ne ovira prometa ali povzroča škode na stavbah in ne kvarita estetski izgled kraja.

14. člen

Prepovedano je risati in pisati po zgradbah, ograjah in vozilih.

15. člen

Pločnike in hodnike za pešce je treba redno čistiti.

Sneg je treba s pločnikov in hodnikov počistiti do 7. ure.

Ob posledici je treba pločnik ali hodnik za pešce posuti s peskom, soljo ali žaganjem; prepovedano je posipavanje s pepelom.

Jaški za odvajanje deževnice s streh ob pločnikih in hodnikih morajo biti pokriti.

Za čiščenje in posipanje pločnikov in hodnikov ter za pokrivanje jaškov so odgovorni lastniki oz. upravljalci zgradb ali zemljišč ob pločniku oz. hodniku. Če se na teh mestih gradi, so za čiščenje in posipavanje odgovorni vodje gradbišča.

Za čistočo mestnih ulic v območju gradbišča je odgovorna delovna organizacija in odgovorni vodja gradbišča.

Pri čiščenju snega s ceste je prepovedano odstranjevati sneg s cestnih površin tako, da se zasujejo že počiščeni pločniki ali hodniki za pešce oz. drugi prostori pred zgradbami.

Lastniki oz. upravljalci stavb v strnjenih naseljih in ulicah oz. cestah, so dolžni namestiti snežne ograje na strehah, katerih padec je obrnjen na ulico, cesto ali na javni prostor.

16. člen

Razni provizorični objekti in naprave (barake, ograje, ute ipd.) se morajo odstraniti, če kvarijo zunanji videz kraja in če jih ni mogoče preurediti oz. le po urbanističnem ali zazidalnem načrtu za tisto območje ni možno graditi takih objektov ali naprav. Odstraniti se morajo tudi ruševine in drug material.

Pristojni občinski upravni organ določi z odločbo primeren rok, v katerem mora lastnik oz. upravljaec odstraniti objekte in naprave. Če prizadeta oseba tega ne stori, se odločba izvrši na njegove stroške.

17. člen

V mestu Velenje in Šoštanj je prepovedano rediti domače živali, razen psov, mačk in ptic.

V ožjem mestnem območju Velenja in Šoštanja je prepovedano rediti domače živali razen psov, mačk in ptic, če ni prizadeti osebi glavni vir preživljanja kmetijstvo. Ožje mestno območje določi svet mestnih KS.

Prepovedano je imeti pse v stanovanjskih blokih, razen, če lastnik pridobi soglasje stanovalcev oz. HS.

Kmetovalec je za rejo domačih živali dolžan urediti primeren prostor. Prepovedano je puščati pse, kokoši in druge živali na prometne ceste, pokopališča, nasade in obdelovalne površine in druge kraje, kjer bi živali lahko povzročile škodo ali motile ljudi.

Poginjene domače živali ali divje živali je treba zakopati neškodljivo, predhodno pa to prijaviti veterinarsko-higienski službi.

18. člen

Pri industrijski obdelavi surovih kož, mora gospodarska organizacija odvažati pri tem nastale odpadke v vozilih, ki ne prepuščajo tekočine, na javno smetišče in jih sproti uničevati (zagrebsti).

Prepovedano je prevažati odpadni material (papir, žagovino in podobno) in material, ki razširja smrad, v odprtih vozilih.

19. člen

Prepovedano je čiščenje vseh motornih vozil na javnih mestih na območju mesta Velenja in Šoštanja (prostori pred stavbami, pločniki, zelenice itd.) ter pranje avtomobilov ob reki Paki in njenih pritokih.

II.

KAZENSKÉ DOLOČBE

20. člen

Kot prekršek se kaznuje po tem odloku kršitev posameznih določb, če posamezno dejanje ne predstavlja prekrška po predpisu širše družbeno-politične skupnosti ali posebnega odloka Skupščine občine Velenje.

21. člen

Z denarno kaznijo 50,00 din se kaznuje na kraju kršitve kdor:

1. kadi v kinematografu ali na drugem kraju, kjer je to prepovedano,
2. prisloni kolo ob steno, izložbo ali kamorkoli, kjer bi lahko to povzročilo škodo komu drugemu ali oviralo promet,
3. privede psa ali kako drugo žival v javni prostor,
4. meče odpadke, pljuva ali kako drugače ponesnaži tla ali predmete na javnem kraju ali prostoru,
5. trga cvetje ali hodi izven dovoljenih poti v javnih nasadih in parkih ali po drugi okrasni površini,
6. piše in riše po zgradbah, ograjah ali vozilih.

22. člen

Z denarno kaznijo 100,00 din se kaznuje na kraju kršitve:

1. voznik kolesa s pomožnim motorjem, če v mestu Velenju ali Šoštanju ali v strnjenih naseljih vozi s hitrosjo, večjo od 30 km/h,
2. kdor se preko dovoljenega obratovalnega časa zadrži v prireditvenih prostorih ali gostinskih lokalih,
3. kdor glasno govori ali kriči in s tem moti nočni počitek ljudi,
4. kdor pušča predšolske otroke brez nadzorstva na prometnih cestah ali na drugih nevarnih krajih,
5. kdor ovira promet na pločnikih in javnih poteh z odlaganjem kuriva, ali drugih predmetov dalj kot 6 ur,
6. kdor z vožnjo ali kako drugače onesnaži ljudi ali zgradbe,
7. kdor se sanki, smuča, kotalka, drsa ali igra druge igre na javnih cestah ali na pločnikih in zelenicah,
8. kdor draži, plaši ali kako drugače muči živali,
9. kdor vozi izven dovoljenih poti v javnih nasadih in parkih ali kdor ustavi ali parkira vozilo na zelenih površinah,
10. kdor polézuje ali spi na klopih ali drugih napravah, ki so namenjene splošni uporabi,
11. kdor pušča pse, kokoši in druge živali na prometne ceste, pokopališča, nasade ali obdelovalne površine, kjer bi te živali lahko povzročile škodo ali motile ljudi.

23. člen

1. kdor povzroča prekomeren hrup ali ropot v bližini šol ali javnih prostorov
2. kdor zveni med 22. in 5. uro dalj kot eno minuto ali zveni v nočnem času, razen v primerih elementarnih nezdod,
3. kdor z uporabo radijskih ali televizijskih aparatov povzroča hrup in s tem moti druge ljudi,
4. kdor postavlja razne zabavne naprave (vrtiljake, igre na srečo, športna streljšča) ter prireja cirkuške predstave na izven posebej urejenih prostorih,
5. kdor sežiga odpadke ali kuri ogenj na odprtih prostorih v bližini stavb, gozdov ali drugih objektov,
6. kdor postavi ali namešča na zgradbe ali druge visoke objekte predmete tako, da lahko padejo na javni prostor,
7. kdor poškoduje, prestavi ali odstrani napisne table, plakate, oglase ali druga javna znamenja, poškoduje ali odstrani predmete, namenjene za splošno uporabo (klopi, ograje in druge naprave v parkih, ob javnih poteh, posode za odpadke, stojala za kolesa itd.)
8. kdor prenočuje v kozolcih, senikih in drugih gospodarskih objektih brez dovoljenja lastnika ali odgovornega upravitelja,
9. kdor pušča ob javnih cestah, ograje ali žive meje v takem stanju, da ovirajo ali ogrožajo varnost prometa,
10. kdor ne zapre gostinskega lokala v času, kot ima določeno za zapiranje,
11. kdor vrže ali izlije na javni prostor, postavi ali pusti na javni površini karkoli, kar lahko ogroža varnost ljudi ali premoženja,
12. kdor v mestu Velenju ali Šoštanju redi domače živali, razen psov, mačk in ptic, če ni prizadeti osebi glavni vir preživljanja kmetijstvo; kmetovalec, ki za rejo domačih živali ne poskrbi za primeren prostor,
13. kdor sežiga ali zakopava smeti, odpadke ali poginule živali tako, da povzročajo okolici smrad in dim,
14. odgovorna oseba, ki toči mladoletniku alkoholne pijače
15. kdor omogoči mladoletniku v nasprotju s 5. členom obisk gostilne ali drugega lokala oz. javnega plesa ali druge prireditve, kjer se točijo alkoholne pijače,
16. kdor čisti motorna vozila na javnih prostorih,
17. kdor pušča avtomobil v teku pri ustavljanju dalj kot 3 minute.

Pravna oseba se kaznuje za prekrške iz prejšnjega odstavka, razen 2., 3., 8., 10. in 11. točke z denarno kaznijo do 1.000,00 din.

Poleg pravne osebe se kaznuje tudi odgovorna oseba z denarno kaznijo do 500,00 din.

24. člen

Z denarno kaznijo do 1.000,00 din se kaznuje za prekršek:

1. prireditelj, ki ne poskrbi za varstvo reda in miru na prireditvi, v gostinskih in drugih javnih lokalih pa odgovorna oseba gostinske ali druge organizacije oz. lastnik lokala,
2. kdor ima na javnih shodih, prireditvah, v javnih lokalih in na podobnih mestih predmete, s katerimi se lahko prizadene telesna poškodba,
3. kdor prevaža mrhovino, kosti, kože, fekalije in podobno v odprtih posodah ali neprimernih vozilih,
4. kdor v reklamnem gradivu za filme, ki so mladini neprimerni, tega ne označi,
5. če pri gradnjah ali adaptacijah opusti varnostne naprave za zavarovanje mimoidočih ali prometa
6. kdor naklada, prevaža ali razklada živino, meso, mesne izdelke, kruh in pecivo ter druge prehrabene proizvode na način, ki ni v skladu z pravili higiene,
7. kdor odvažajo in odlaga smeti ali večje odpadke na prostor, ki ni določen v te namene,
8. lastniki in upravljalci javnih lokalov, ki pred lokalom ne postavijo primerne posode za odlaganje smeti in odpadkov, če se v lokalni opravlja dejavnost, ki povzroča odmetavanje smeti oz. odpadkov,
9. kdor ima ob javni cesti gonjišče, ki ni primerno urejeno; kdor ima zunanja suha stranišča,
10. kdor na javnih vodnjakih ali studencih, ki so namenjeni za preskrbo ljudi s pitno vodo, napaja živino, pere motorno vozilo ali uporablja kemikalije,
11. kdor v ožjih mestnih središčih in Velenju ali Šoštanju poliva zemljišča s fekalijami,
12. kdor spelje kanalizacijske naprave, drenaže ali odtokov odpadkov ali meteoroloških voda tako, da se stekajo na ceste, vodotoke ali druge javne površine, povzročajo smrad, okužujejo pitno vodo ali drugače ogrožajo zdravje ljudi ali kvarijo zunanji izgled,
13. kdor meče v kanalizacijo predmete, ki jo utegnejo zamašiti,
14. kdor z vozilom ali kakorkoli onesnaži javno cesto,
15. kdor pri industrijski obdelavi surovih kož prevaža nastale odpadke v vozilih, ki prepuščajo tekočino,
16. kdor prevaža odpadni material (papir, žagovino ipd.) ter material, ki povzroča smrad, v odprtih vozilih,
17. kdor pušča nezakopane ubite živali ali poginjene živali ali jih zakoplje izven kraja, ki je za to določen,
18. kdor ne vzdržuje v primernem stanju zgradbe, dvorišča ali dovozne poti, tako, da ne kvarijo zunanje videza kraja,
19. kdor onesnaži mestno ulico v območju gradbišča,
20. odgovorna oseba pri pooblaščenici organizaciji, ki ne odstrani smeti in odpadkov na javnih mestih in drugih krajih, ki niso določena za smetišča,
21. kdor ne spravi do 7. ure snega s pločnika ali hodnika; kdor na počiščene površine nasuje sneg; kdor ob poledici posipa pločnike ali hodnike s pepelom,

22. kdor v strnjem naselju na streho, katere padec je obrnjen na javno cesto, ne namesti snežne ograje,
23. kdor sprejme v prodajalno več kruha, kot ga lahko higiensko shrani,
24. kdor prodaja sadje, zelenjavo ali alkoholne pijače izven tržnega prostora v krajih, kjer je tržni prostor posebej določen,
25. kdor pri izvajanju gradbenih del ne ravna po določilih 10. člena tega odloka,
26. če namesti na vrtno ali drugo ograjo, ki ne služi varnosti premoženja, bodečo žico, steklene drobce ali drug material, ki utegne poškodovati mimoidoče,
27. če meče kamenje ter druge predmete in s tem ogroža varnost ljudi in premoženja,
28. če onesnaži vodo, namenjeno ljudem in živini,
29. če ugasi, poškoduje ali odstrani cestno svetilko ali drugo svetlobno telo,
30. kdor ravna v nasprotju s 16. členom tega odloka,
31. komunalna delovna organizacija, če ne pošlje soglasja v vednost komunalni inšpekciji.

Pravna oseba se kaznuje za prekrške iz prejšnjega odstavka, razen 6. točke z denarno kaznijo do 5.000,00 din.

Poleg pravne osebe se kaznuje tudi odgovorna oseba z denarno kaznijo do 1.000,00 din.

25. člen

Za prekrške po tem odloku, ki jih stori mladoletnik, se s predpisano denarno kaznijo kaznujejo njegovi starši oziroma skrbnik, če je prekršek posledica tega, ker niso pazili nanj. Štetj je, da niso pazili nanj, če mladoletnik kljub opozorilu, o čemer sestavi uradna oseba uradni zaznamek, ponovno stori prekršek.

26. člen

Miličniki in druge pooblaščenice osebe takoj na mestu izterjajo denarne kazni, predpisane v 21. in 22. členu tega odloka.

Poleg miličnikov so pooblaščenici takoj na mestu izterjati kazni tudi čuvaji in pristojni inšpektorji pri upravnih organih Skupščine občine Velenje.

III. KONČNE DOLOČBE

27. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o javnem redu in miru (Uradni vestnik občine Velenje, št. 4/74).

Številka:

Datum:

PRESEDNIK
Skupščine občine Velenje
Nestl Žgank, s.r.

Skupščina občine Velenje je na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne ... sprejela na podlagi 2. odstavka 1. člena zakona o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v naseljih (Uradni list SRS, št. 37/73)

in 170. člena Statuta občine Velenje (Uradni vestnik občine Velenje št. 2/74)

PREDLOG ODLOKA

o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v občini Velenje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V mestu Velenju in naseljih v občini, za katere je določeno, da se urejajo z urbanističnim načrtom ali zazidalnim načrtom, je treba urejati, varovati in vzdrževati zelene površine tako, da se ustvarijo pogoji za rekreacijo prebivalcev, zavarujejo zemljišča in vodni tokovi pred škodljivimi klimatskimi in drugimi vplivi, zavarujejo stanovanjska območja pred hrupom ter drugimi škodljivimi vplivi prometa in industrije ter da se zagotovi estetski videz mesta in naselij.

2. člen

Za zelene površine po tem odloku se štejejo:

- javni parki, nasadi, drevoredi in zelenice,
- skupine gozdnega drevja na površini do 5 a,
- gozdovi s posebnim namenom in tista zemljišča, ki se po zakonu o gozdovih štejejo za gozdne površine,
- posamezne skupine dreves in posamezno za naravno okolje pomembno drevje,

- zelene površine v stanovanjskih naseljih,
- zelenice ob javnih komunikacijskih in vodnih površinah ob spomeniških in zgodovinskih objektih, ter posameznih turističnih in drugih javnih objektih,
- kopališča, športna in otroška igrišča, šolski vrtovi in pokopališča.

O tem, ali je šteti posamezno zemljišče za zeleno površino po tem odloku, odloči občinski upravni organ, ki je pristojen za komunalne zadeve.

3. člen

Zelene površine, ki so javnega pomena, upravlja samoupravna interesna komunalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: SIKS).

Za urejanje in vzdrževanje zelenih površin javnega pomena lahko pooblasti samoupravna komunalna interesna skupnost OZD, ki je za to usposobljena in sicer za dela, ki so takšnega značaja, da zahtevajo strokovno usposobljenost in vplivajo na celoten izgled naselja, ter sklene z njo ustrezno pogodbo.

Za ostala dela pooblasti samoupravna komunalna interesna skupnost Stanovanjsko podjetje in druge organizacije združenega dela za površine, ki po katastru zelenih površin pripadajo določenemu objektu.

Zelene površine, ki so v lasti ali v uporabi občanov, urejajo in vzdržujejo lastniki oziroma uporabniki na svoje stroške.

Osebe iz tretjega in četrtega odstavka tega člena lahko s pogodbo prenesejo urejanje in vzdrževanje zelenih površin na organizacijo združenega dela, ki je za to usposobljena.

4. člen

Sredstva za vzdrževanje zelenih površin javnega pomena zagotovi:

- za dela iz 2. odstavka 3. člena samoupravna komunalna interesna skupnost,
- za dela iz 3. odstavka 3. člena Stanovanjsko podjetje oziroma organizacija združenega dela katerim po katastru zelena površina pripada.

II. UREJANJE ZELENIH POVRŠIN

5. člen

Zelene površine se urejajo na podlagi načrta urejanja zelenih površin, ki je sestavni del urbanističnega načrta. Na območjih, ki se urejajo z zazidalnimi načrti, se zelene površine urejajo na podlagi projekta ureditve zelenih površin.

6. člen

Investitor stanovanjskega, industrijskega ali drugega objekta javnega pomena, je dolžan pred izdajo gradbenega dovoljenja predložiti projekt ureditve zelene površine ob objektu, ki ga namerava graditi.

Projekt ureditve obsega:

- ureditveni načrt zelene površine (izsek iz zazidalnega načrta),
- zasaditveni načrt zelene površine,
- predračun stroškov ureditve zelene površine.

K projektu ureditve si mora investitor pridobiti soglasje pooblaščenice organizacije združenega dela (3. člen)

K projektu ureditve si mora investitor pridobiti soglasje SIKS in krajevne skupnosti.

Gradbeno dovoljenje se pred izdajo soglasja ne sme izdati.

Enak postopek velja tudi za adaptacijo objektov javnega pomena.

7. člen

Izvajalec gradbenih del mora ob izkopu gradbene jame najprej na vsem ogroženem območju odstraniti plodno zemljo v celotni debelini, brez primesi nerodovitnega materiala in jo deponirati na primernem kraju, da se ohrani plodnost zemlje, ali pa jo uporabiti za izboljšanje neplodnih zemljišč.

Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine predpiše podrobnejša navodila o ravnanju in uporabi plodne zemlje iz prvega odstavka tega člena.

Izvajalec gradbenih del mora med gradnjo zavarovati pred poškodbami dreve in okrasno grmičevje, če ni v dovoljenju za lokacijo drugače določeno. Po končani gradnji je izvajalec dolžan urediti zelene površine samo na podlagi investicijsko tehnične dokumentacije iz 6. člena tega odloka.

Pred ureditvijo zelene površine se za investicijski objekt ne sme izdati uporabno dovoljenje. Izjemoma se sme izdati uporabno dovoljenje, če je objekt zgrajen izven obdobja, ko je mogoča saditev rastlin in če se investitor izkaže s potrdilom, da je pri usposobljeni organizaciji naročil zasaditev predvidenih rastlin.

8. člen

Investitorjem individualnih stanovanjskih hiš ni potrebno predložiti projekta ureditve iz 6. člena tega odloka, pač pa morajo zelene površine, ki so v njihovi lasti ali uporabi urediti v skladu z lokacijsko dokumentacijo.

9. člen

Za urejanje in vzdrževanje gozdov s posebnim namenom, veljajo predpisi o gozdovih.

III. VZDRŽEVANJE IN VARSTVO ZELENIH POVRŠIN

10. člen

Vzdrževanje zelene površine obsega:

- negovanje in obnavljanje gozdnega, sadnega in okrasnega drevja, grmovja, cvetličnih nasadov, trat in podobno,
- vzdrževanje in obnavljanje pešpoti, ograj, instalacij klopi in opreme,
- varstvo zelenih površin pred poškodbami in boleznimi.

11. člen

Prepovedano je sekanje, obsekovanje in odstranjevanje drevja ter sprememba namena zelene površine brez dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa, ki je pristojen za komunalne zadeve.

Preden se izda dovoljenje za posek drevja in grmovnic na zeleni površini, ki je javnega pomena, mora o tem dati mnenje pooblaščenice organizacija združenega dela (3. člen). Preden se izda dovoljenje za posek drevja in grmovja na zeleni površini, ki je javnega pomena, mora o tem dati mnenje SIKS in krajevna skupnost.

12. člen

Zelene površine je potrebno skrbno gojiti in ohranjevati.

Zato je zlasti prepovedano:

- lomiti dreve ali grmovje, trgati cvetlice, hoditi, parkirati in voziti izven urejenih in dovoljenih poti,

- poškodovati žive meje ob javnih poteh,
- prevracati ali prestavljati klopi, zaščitne ograje ali cvetlične posode, naprave za igranje otrok in druge naprave na zelenih površinah,
- puščati živali na zelenice, kopališča, športna in otroška igrišča, šolske vrtove in pokopališča,
- metati papir in odpadke, odmetavati smeti, obrezano šibje in podobno na zelene površine,
- puščati odpadno vodo na zelene površine.

13. člen

Vsi vrtovi v naseljih morajo biti estetsko urejeni. V njih ni dovoljeno graditi utic in podobnih objektov brez dovoljenja.

Občinski upravni organ, ki je pristojen za komunalne zadeve, lahko z odločbo prepove gojenje določenih vrtnin in kultur na površinah, kjer te kvarijo estetsko podoba naselja.

14. člen

Če lastnik oziroma upravljalec zelene površine te ne vzdržuje kot to določa 10. člen tega odloka, mu občinski komunalni inšpektor z odločbo določi rok za ureditev zelene površine.

15. člen

Izvrševanje tega odloka nadzoruje občinski upravni organ, ki je pristojen za komunalne zadeve, komunalna inšpekcija in občinska straža.

IV. KAZENSKÉ DOLOČBE

16. člen

Z denarno kaznijo do 2.000 do 15.000 dinarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne vzdržuje zelene površine, kot določa ta odlok (10. člen),
2. če brez dovoljenja seka, obsekuje ali odstranjuje dreve z zelene površine (11. člen),
3. če brez dovoljenja spreminja namen zelene površine (11. člen).

Z denarno kaznijo od 500 do 5000 dinarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

17. člen

Z denarno kaznijo od 500 do 5000 dinarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne ravna v skladu z določbami 7. člena tega odloka,
2. če nima vrta estetsko urejenega (13. člen),

Z denarno kaznijo od 100 do 500 dinarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

18. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 500 dinarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, če stori ali opusti kakšno dejanje iz 16. oziroma 17. člena tega odloka.

19. člen

Z denarno kaznijo 100 dinarjev se kaznuje za prekršek, kdor stori katero izmed dejanj iz 12. člena tega odloka.

Za prekršek iz tega člena lahko občinski komunalni inšpektorji in delavci občinske straže izterjajo kazni takoj na mestu.

20. člen

Za območje mest Velenje in Šoštanj se vodi kataster zelenih površin. Kataster zelenih površin vsebuje pregledni načrt v merilu 1:1000 in parcelni zapisnik. Vse zelene površine se razdelijo med lastnike objektov, h katerim funkcionalno najbolj pripadajo. Predlog razdelitve zelenic pripravi geodetska uprava, potrdi pa ga izvršni svet Skupščine občine Velenje.

V. KONČNE DOLOČBE

21. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka:
Datum:

PRESEDNIK
Skupščine občine Velenje
Nestl Žgank, s.r.

OBRAZLOŽITEV:

Prejšnji odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v občini Velenje ni bil prilagojen današnjim razmeram, poleg tega pa je bil med tem

časom izdan nov zakon. Na osnovi tega zakona Skupščina občine Velenje ni sprejela novega odloka, oziroma dopolnila in uskladila prejšnjega. Zaradi tega smo kot vzorec vzeli odlok občine Celje, v katerem smo spremenili terminologijo ter določili upravjalce, njihove dolžnosti in pristojnosti.

Nujnosti izdaje tega odloka ne bi poudarjali, saj dnevno ugotavljamo, da so zelenice, okrasno grmičevje in drugo, vedno bolj pod udarom. Poleg tega so zelene površine iz dneva v dan krčijo iz upravičenih, morda v posameznih primerih tudi neupravičenih razlogov.

Predlog odloka tudi določa, da mora biti pred tehničnim prevzemom urejena okolica po projektu, ki je sestavni del funkcionalnega objekta. Ta ukrep je nujen zaradi tega, ker se dogajajo primeži, da soostanovci že dolgo časa vseljeni ni pa še znano, kdo bo okolico uredil. To seveda ovira normalno življenje stanovalcev, poleg tega pa kvira estetski videz okolja. Predlog vsebuje še razne ukrepe, ki so nujni, če hočemo zaščititi zelene površine.

Izvršni svet Skupščine občine Velenje je na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 in 27/72) ter 195.

člena statuta občine Velenje (Uradni vestnik občine Velenje št. 2/74) na svoji seji dne 13.1.1976 sprejel

SKLEP

o razgrnitvi dopolnitve zazidave na Griču v Velenju

I.

Razgrne se dopolnitev zazidave na Griču v Velenju.

II.

Dopolnitev zazidave bo razgrnjena 30 dni od dneva objave tega sklepa v prostorih Zavoda za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16, vsak delovni dan med 6. in 14. uro, ob sredah pa do 16. ure.

III.

V času razgrnitve lahko k dopolnitvi zazidave poda svoje pripombe in predloge vsak občan ter zainteresirana delovna ali druga organizacija oziroma skupnost.

IV.

Sklep se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 350-1/76-1
Velenje, dne 13.1.1976

Predsednik IS
Skupščine občine Velenje
Franjo Kljun, s.r.
dipl. ing. str.

UVOD

k družbenemu dogovoru o družbeni samozaščiti

S sprejemom nove ustave, občinskega statuta in statuta krajevnih skupnosti smo sprejeli načelo in obvezo, da družbeno samozaščito vključimo v naš samoupravni sistem, da jo razvijamo in s tem uresničujemo tista ustavna določila, ki opredeljujejo družbeno samozaščito, kot pravico in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov. Varovanje pridobitev NOV in samoupravne socialistične družbe, varovanje ustavne ureditve, samoupravnih pravic in pravic občanov ni dolžnost samo specializiranih organov in služb (milice, sodišče in podobno), temveč pravica in dolžnost vse družbe, nas vseh, vsakega v svojem okolju na svojem delovnem mestu ali kjer živimo in se udeležujemo. Nimamo pravice biti indiferentni do pojavov, ki družbi škodujejo o. Ne sme nam biti vseeno, če se nekdo nesamoupravno obnaša, neopravičeno bogati, izkorišča svoj položaj, odloča mimo naših dogovorov, je stalen nergač in kritizer skratka, da namerno ali zaradi svojih zaostalih ali okorelih birokratskih gledanj zavira ali ruši, kar mi gradimo.

Nekatere oblike družbene samozaščite smo že razvijali med NOB in smo jih po vojni zanemarili. Ustava z leta 1963 in kasneje vrsta dokumentov daje družbeni samozaščiti vedno večji poudarek in važnejše mesto v samoupravnih odnosih. Zato družbena samozaščita ni nekaj povsem novega; lahko pa govorimo o njeni novi kvaliteti.

Z resolucijo zvezne skupščine o temeljih za uresničevanje družbene samozaščite v sistemu samoupravljanja, z resolucijo republiške skupščine o sklepih in priporočilih o nalogah s področja družbene samozaščite in drugimi dokumenti in ne nazadnje z resolucijo X.

- da bomo razvijali varnostno kulturo;
- da bomo dali poudarek, poleg šolske izobrazbe, tudi moralno političnim kvalitetam;
- da je nujno zaščititi nekatera delovna mesta;
- da bomo razvijali socialistični patriotizem;
- da bomo zavarovali državno, uradno in gospodarsko tajno;
- da bomo krepili vlogo samoupravne delavske kontrole;
- da bomo odstranjevali vse, kar pogojuje škodljive družbene pojave itd.;

Torej naš družbeni dogovor ne nalaga nekih novih, izvirnih nalog, temveč le konkretizira naloge, ki smo jih že sprejeli in zapisali v druge dokumente; akcijski program pa naj služi nosilcem, kot zbirnik akcijskih nalog ter rokovnik za izdelavo in sprejem določenih aktov, programov, načrtov itd.

Naše bi se pripombe k našemu družbenemu dogovoru in ne trdimo, da je popoln. Razprava ga je potrdila in delovni ljudje so ga sprejeli za primerne. Če bo potreba in praksa pokazala, ga bomo dopolnili ali spremenili. V tem obdobju je važno, da ne bomo o družbeni samozaščiti samo razpravljali in da smo se dogovorili, kako bomo naloge družbene samozaščite začeli v praksi uresničevati. Družbeni dogovor nas zavezuje, da dogovorjene naloge z vso odgovornostjo, resnostjo in zavestnostjo začnemo uresničevati. Vseh nalog, ki izhajajo iz družbenega dogovora in drugih dokumentov ni mogoče naštetih, niti ni mogoče predvideti vseh oblik delovanja. Družbena samozaščita ni akcijska naloga ali dejavnost ločena od naše vsakdanje prakse, ampak široko področje družbene aktivnosti zoper raznovrstne škodljive pojave naperjene proti družbi, proti našim pridobitvam in našim naporom.

Sprejeti in podpisani družbeni dogovor ter akcijski program o uresničevanju ciljev in nalog iz področja družbene samozaščite naj na eni izmed prvih sej obravnava najvišji samoupravni organ. Sprejme naj konkretne sklepe, kako se bodo naloge uresničevale, kdo je za izvršitev posamezne naloge odgovoren, določiti rok za izvršitev akcijskih nalog in za organizacijo oziroma za skupnost ter njihove organe sprejeti program razvoja in nalog s področja družbene samozaščite.

Potrebno je poudariti, da se družbena samozaščita ne odraža samo v sprejemanju določenih aktov in da smo s tem naloge opravili. Ko bomo izdelali nekatere načrte in programe, sprejeli akte itd., smo pa šele programirali našo dejavnost, pravo delo v družbeni samozaščiti pa se šele začinja. Ne smemo pozabljati, da se uresničevanje nalog družbene samozaščite ne konča pri naših organih. Osnovni nosilec družbene samozaščite je delovni človek-občan, zato moramo usmeriti vse naše napore, da bomo samozaščitno dejavnost vključili našega delovnega človeka-občana.

Izvršni svet občinske skupščine je imenoval odbor, ki bo spremljal, usmerjal, koordiniral in vzpodbujal dejavnosti in nosilce družbene samozaščite. Imenoval je tudi posebno komisijo, ki bo organizacijam in krajevnim skupnostim nudila strokovno pomoč za izdelavo načrtov, programov, aktov itd., ki jih morajo v določenih rokih sprejeti oz. uskladiti, kot smo se dogovorili z družbenim dogovorom.

Velenje, november 1975

ODBOR
ZA DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Na osnovi 143. do 151. člena Ustave SRS, 5/III. poglavja resolucije zvezne skupščine o temeljih za uredničenje družbene samozaščite z dne 13.7.1973 in 71. do 74. člena statuta občine Velenje, sklenejo podpisnice:

– skupščina občine Velenje,

- krajevne skupnosti občine Velenje,
- temeljne organizacije združenega dela v občini Velenje,
- družbenopolitične organizacije občine Velenje,
- interesne skupnosti

Osnutek družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini Velenje

I.

Delovni ljudje, občani podpisniki družbenega dogovora in njihovi organi, bodo s samozaščitnim sistemom ukrepov in aktivnosti v okviru ustavnih samoupravnih pravic in obveznosti preprečevali dejavnost:

1. ki ogroža ustavno ureditev, teritorialno nedotakljivost, neodvisnost in obrambno sposobnost države,
2. ki izpodkopuje oblast delavskega razreda in delovnih ljudi in krši njihove samoupravne pravice,
3. ki ogroža samoupravno ekonomsko osnovo družbe, družbeno in zasebno premoženje,
4. ki razbija bratstvo, enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnosti,
5. ki ogrožajo pridobitve NOV in samoupravne socialistične družbe
6. ki krši in krati samoupravne in druge pravice ter svoboščine občanov, socialistično moralo, kakor tudi druge priznane vrednote.

II.

Družbena samozaščita je sestavni del samoupravne dejavnosti občanov in ima tradicijo in zasnovano v NOV. Z demokratizacijo naše družbe in uveljavljanja samoupravnih odnosov na vseh področjih družbenega življenja se je nujno pojavila potreba, da se ustvarijo čim ugodnejši pogoji vključevanja delovnih ljudi in občanov v upravljanje družbenih in javnih zadev.

Tudi varstvo ustavnega reda ni le domena in skrb ustreznih državnih organov in služb, temveč družbenih dejavnikov, občanov, organizacij, interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti, predvsem z njihovo preventivno dejavnostjo.

III.

Protislovja sodobnega sveta, odprtost naših meja, močno migracijsko gibanje, velika turistična razgibanost, aktivnost tujih obveščevalnih služb, dejavnost ekstremne politične emigracije, nepomirljivost imperializma z izgubo svojih izkoriščevalskih pozicij in dinamična notranja gibanja, ki jih spremljajo negativni pojavi kot centralistične, birokratske, lokalistične, separatistične, liberalistične težnje, klerikalizem, kritizerstvo in drugi protisocialistični pojavi kriminala in druge družbi škodljive aktivnosti, ogrožajo naš ustavni red, pridobitve NOV in ovirajo izgradnjo socialistične samoupravne družbe.

Vse močnejši napadi na družbeno premoženje v obliki grabeža, poneverb, neopravičenega bogatenja, korupcije itd. izpodkopavajo ekonomsko osnovo naše družbe in zhtevajo, da se sistematično povežejo, angažirajo in organizirajo vsi nosilci družbene samozaščite, to je delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in druge organizacije ter družbenopolitične skupnosti in njihovi organi.

KRAJEVNE SKUPNOSTI

1. člen

Krajevne skupnosti na svojem območju preko svojih organov same ali s sodelovanjem organizacij združenega dela in drugimi organizacijami organizirajo družbeno samozaščito in z izvirnimi ter raznovrstnimi oblikami aktivnosti, metodami, ukrepi in postopki prispevajo k varstvu ustavnega reda, materialnih dobrin, preprečujejo napad na družbene vrednote, preprečujejo sovražno dejavnost in drugo družbeno škodljivo dejavnost na svojem območju.

2. člen

Krajevne skupnosti, ko sprejemajo letni program dela, načrtujejo tudi dejavnosti in naloge krajevne skupnosti in njenih organov s področja družbene samozaščite.

3. člen

Konkretno delo krajevne skupnosti pri razvijanju in utrjevanju družbene samozaščite se bo odražalo v naslednjih oblikah dejavnosti:

- V program informiranja in izobraževanja občanov se vključi poročilo o družbeni samozaščiti v krajevni skupnosti in izobraževanja o družbeni samozaščiti.
- Vsaj enkrat letno bo obravnavana problematika javne varnosti v krajevni skupnosti.
- Vsaj enkrat letno bo obravnavano stanje prometne varnosti v krajevni skupnosti in posredovala pristojnim organom svoje zaključke in predloge.

– Ob pojavu sovražnih parol, vznemirljivih vesti, pojav obravnava, ugotavlja njihove nosilce in razširjevalce, jih politično oceni ter izreče družbeno kritiko.

– Sodeluje z državnimi organi, kadar gre za varnost družbe ali posameznika, jih opozarja na negativne pojave, zlasti pri pojavu kaznivih dejanj, kršitev javnega reda in miru, pojav sovražne propagande, klatežev, prekupevalcev in drugih sumljivih oseb.

– Opozarja pristojne organe (komisijo za ugotavljanje izvora premoženja) na primere očitnega prekomernega bogatenja, na primere špekulacije in neprimerne izkoriščanja najete delovne sile in kršitve socialističnih moralnih norm pri delitvi dohodka in osebnega dohodka.

– Obravnava in opozarja pristojne organe na primere nevestnega razpolaganja ali negospodarnega ravnanja z družbenim premoženjem.

– Obravnava in opozarja na neprimerno in nesamoupravno ponašanje posameznika, ki s privzajanjem oblasti in zapostavljanjem samoupravnih organov povzroča nezadovoljstvo med občani.

– Z neposredno kritiko vplivajo na izboljšanje odnosov med občani ter odstranjevanjem vzrokov za spore in nesporazume med ljudmi ustvarja pogoje za dobro sosedsko sožitje.

– Obravnava problematiko mladoletnega prestopništva in primere zane-marjene mladine, ugotavlja vzroke in pristojnim organom predlaga ustrezne ukrepe.

– Pomaga in sodeluje s pristojnim organom pri nujenju pomoči vzgojno zanemarjenim osebam, slabotnim osebam, osebam, ki so prišle s prestajanja kazni ali drugim osebam, ki so se iz različnih vzrokov znašle v stiski.

– Če so dani pogoji, organizira v krajevne skupnosti službo, ki občanom svetuje, pomaga, kako naj uveljavijo ali zaščitijo svoje pravice.

– Organizira in podpira dejavnost in aktivnost med mladino, ki prispeva k večji stabilnosti javnega reda in miru, večji solidarnosti med občani in zatiranju družbi negativnega ponašanja v krajevni skupnosti.

– Proučuje, obravnava in opozarja na splošne nevarnosti npr. poplave, požare, plazove itd. ter sodeluje pri odstranjevanju teh nevarnosti.

4. člen

Za primer vojne se krajevne skupnosti pripravljajo že v mirnem času. V neposredni vojni nevarnosti ali vojni krajevne skupnosti razvijejo še naslednje aktivnosti:

– Pristojne forume obvešča o gibanju sovražnika in vseh drugih pojavih, pomembnih za varnost ljudi v skupnosti.

– Varovanje skupnih oziroma javnih objektov pred delovanjem sovražnika ali njegovih agentov.

– Nudenje odpora manjšim sovražnim grupacijam ali posameznikom, katerih namen je teroriziranje prebivalstva.

– Odkrivanje ter pripravljanje vodstvu SLO primerov kolaboracionalistov in kapitulantov.

– Prijemanje sovražnih agentov ali dezertarjev, preprečevanje sabotažnih dejanj.

– Oviru sovražnika s sabotiranjem njegovih ukrepov in sabotažnimi akcijami naperjenimi neposredno na njegovo gibanje.

– Z različnimi ukrepi kot odstranjevanje kačipotov, odstranjevanje tabel itd., zavajanje in oviranje sovražnika.

ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

5. člen

Delovni ljudje in organi upravljanja v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah ter interesnih skupnostih morajo varovati interese svojih organizacij in skupnosti ter sredstva družbenega premoženja, s katerimi upravljajo, odstranjevati vzroke in zatirati negativne pojave in obnašanja v teh organizacijah ter se boriti za zakonitost pri njihovem delu.

S samozaščitnimi ukrepi in dejavnostjo morajo organizacije združenega dela in njihove skupnosti varovati ekonomsko osnovo naše družbe in samoupravne odnose pred raznovrstnim sovražnim delovanjem, tehnokratskim, birokratskim in drugimi antisocialističnimi in anti-samoupravnimi težnjami ter tako prispevati k utrditvi reda.

6. člen

Pri uveljavljanju družbene samozaščite bodo delovni ljudje in organi upravljanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah, njihovih skupnostih in interesnih skupnostih delovale, razvijale aktivnosti in predpisale v svojih samoupravnih splošnih aktih predvsem:

- Da so vodilne osebe v organizaciji odgovorne, poleg poslovnega uspeha tudi za zadovoljivo politično stanje v delovni skupnosti in ob pojavu nezadovoljstva, sovražnih parol, vznemirljivih ali alarmantnih vesti ali drugih

škodljivih ter sovražnih pojavov morajo dati pobudo pri ustreznih samoupravnih organih za postopek in obravnavo primera.

– Samoupravni organi, ko zaznajo za splošno nezadovoljstvo, sovražne parole, vznemirljive ali alarmantne ali druge negativne pojave v svoji organizaciji, bodo ob vsakem primeru sami ali pa po svojih organih obravnavali, ugotovili njihov izvor, izrekli politično oceno in kritiko ter bodo ukrepali ustrežno, odvisno od konkretnega primera.

– Določili bodo delovna mesta, ki so zaradi narave nalog posebno izpostavljena interesom tujih obveščevalnih služb, gospodarski ali drugi špijonaži, korupciji ali razpolagajo z materialnimi sredstvi organizacije. Taka delovna mesta bodo posebej zaščitili. Tako delovno mesto lahko zasede le oseba, z moralnopolitičnim profilom, večje stopnje pravne ali družbene odgovornosti in da ni bila kaznovana za kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo, zoper človečnost in mednarodno pravo, zoper oborožene sile, zoper uradno dolžnost in kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje.

– Določile bodo delovna mesta, na katerih osebe, ki jih zasedajo, so pooblaščenke, da vodijo poslovne razgovore s tujci, ki prihajajo ali odhajajo na razgovore v tujino.

– S pravilnikom ali drugim samoupravnim aktom bodo določile, kdaj kaj predstavlja poslovno tajnost organizacije, kdo lahko dovoljuje osebam, ki niso zaposlene v tej delovni organizaciji obisk, ogled objektov ali delovnega procesa in kdo obiskovalce spremlja.

– S pravilnikom ali drugim samoupravnim aktom bodo določile, kateri poslovni podatki se lahko objavljajo v tovarniških glasilih, kako se posluje s sejnim materialom in kdo je zato odgovoren.

– S posebnim pravilnikom ali načrtom bo določeno in načrtovano fizično zavarovanje objektov in materialnih dobrin organizacije. Osebe, ki zavarujejo premoženje (vratarji, čuvaji, nadzorniki, gasilci, itd.) morajo imeti neoporečno preteklost in morajo biti fizično ter psihično sposobne opravljati zaupne naloge.

– Z načrtom o zavarovanju premoženja bo tudi določeno, kako se zavaruje gotovina pri prenosu iz banke, v banko ali med enotami v organizaciji. Določijo se tudi, kdo hrani in način hrambe ključev, gotovine ali vrednostnih papirjev.

– Organi samoupravne delavske kontrole bodo poleg že določene pristojnosti v svoje programe vključili še naslednje naloge.

1. da obravnava negativne pojave in obnašanja, ki so v nasprotju z načeli socialistične samoupravne morale in poslovanja, tak pojav oceni, izreče kritiko ali sprejme drug ustrezen sklep.

2. da obravnava vsaj enkrat letno problematiko zavarovanja premoženja organizacije in problematiko družbene samozaščite,

3. da obravnava vsak primer suma kaznivega dejanja, s katerim je oškodovana organizacija, ali kršitev samoupravnih odnosov in skrbi, da je naznanilo poslano pristojnemu tožilcu oz. pravobranilcu,

4. da obravnava vsak primer nastale znatne materialne škode na objektih ali materialnih sredstvih organizacije, vsak primer dogodkov kot nesreč pri delu, požara, povodnji, eksplozije, kvara ali uničenje materiala itd., zlasti pri tem ugotavlja subjektivno krivdo oz. ali so odgovorne osebe storile vse, da škoda, nesreča ne bi nastala,

5. da obravnava vsak primer neupravičenega bogatenja, katerega predlaga komisija za ugotavljanja izvora premoženja.

– V splošnih aktih bo čim določneje definirana individualna in kolektivna odgovornost.

– Enkrat letno bo najvišji samoupravni organ obravnaval problematiko družbene samozaščite v organizaciji in z zaključkom seznanil člane organizacije.

– V program izobraževanja članov delovne skupnosti bo vključeno tudi izobraževanje o družbeni samozaščiti.

TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

7. člen

Temeljna izobraževalna skupnost in vzgojno izobraževalni zavodi bodo pri ureditvi svojih načrtov in delovnih programov pospešeno vzgajali pri mladem človeku varnostno kulturo, obravnavali vprašanja o družbeni samozaščiti in splošnega ljudskega odpora v okviru rednega pouka.

Na primeren način bodo pri otrocih in mladini vzgajali zavest o pomenu varnosti družbe, varstva enotnosti, bratstva, pridobitev NOV, samoupravnega socializma in negovali socialistični patriotizem.

Varstvo šol bo pri vzgojiteljskem kadru, glede na izjemno vlogo pri vzgoji mladih, nujno pazilo, ne le na njihovo strokovno usposobljenost, temveč tudi na njihovo idejno opredeljenost in moralne kvalitete.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

8. člen

Družbenopolitične organizacije pripomorejo k razvijanju varnostne kulture in družbene samozaščite, ko s svojo idejnopolitično aktivnostjo budijo socialistični patriotizem, zavest in budnost občanov, da se organizirano in v večji meri zavzemajo in bojujejo zoper sovražnike našega samoupravnega socializma in druge nosilce antisocialističnih pojavov.

Družbenopolitične organizacije bodo sodelovale pri informiranju in izobraževanju občanov o družbeni samozaščiti. Obravnavale bodo negativne in sovražne pojave, ugotavljale njihove izvore, vzroke in nosilce in dale družbenopolitično oceno ter se zavemale za ustrezne ukrepe zoper njihove nosilce oziroma povzročitelje.

9. člen

Organi občinskih konferenc družbenopolitičnih organizacij bodo enkrat letno organizirali pogovore z delavci, ki sočasno zaposleni v tujini. Poleg drugih informacij na razgovorih, jih bodo tudi seznanili z možnostmi raznovrstnih sovražnih pritiskov v tujini s strani sovražne ekstremne emigracije in tujih obveščevalnih ter drugih organizacij.

OBČINSKA SKUPŠČINA

10. člen

Občinska skupščina in izvršni svet bosta spržmljala in spodbujala dejavnost in ukrepe za krepitev in razvoj družbene samozaščite v občini. Izvršni svet bo imenoval odbor za družbeno samozaščito, ki bo spremljal uveljavljanje družbenega dogovora. Odbor bo obravnaval družbeno samozaščito v občini, organiziral posvete in seminarje, nosilce družbene samozaščite pa spodbujal jih usmerjal in jim nudil pomoč.

Izvršni svet bo poskrbel, da bodo organi pregona, javne varnosti, sodišča itd. za nosilce družbene samozaščite pripravili ustrezna poročila.

11. člen

Ta DRUŽBENI DOGOVOR velja od podpisa dalje. Podpisniki dogovora bodo samoupravne akte uskladili s tem dogovorom v šestih mesecih po podpisu.

Velenje, dne 8.12.1975